

R Wieści Ranizowskie

Nr 104 • Październik 2005 • Cena 2,50 zł. • ISSN 1509-6025

W numerze między innymi:

A kiedy żniwa są już skończone tradycyjnie organizowane są dożynki. „Okrężne w Mazurach”, to kolejny punkt programu. Mazuranie pokazali w jaki sposób dawniej w Mazurach świętowano u gospodarza zakończenie żniw.

Lato to chyba najlepsza pora roku do zawierania małżeństw. Prawdziwe chłopskie „Wesele Bielowskie” przedstawił działający przy Kole Gospodyń Wiejskich w Rozalinie zespół obrzędowy „Bielowianie”.

cd. na str. 2

Przewodniczący Józef Kardys powitał zaproszonych gości, jak również odczytał nadesłane listy gratulacyjne od gości, którzy nie mogli przybyć osobiście. Zaznaczył też, że „jeżeli ktoś robi jubileusz, to najbliżsi ofiarowują mu prezenty. Z okazji jubileuszu 150-lecia mieszkańcy powiatu sprawili sobie dziejową niespodziankę – wybrali po raz pierwszy parlamentarzystów w wolnych, demokratycznych wyborach: posła Zbigniewa Chmielewca i senatora Mieczysława Maziarza!”

cd. na str. 4

Pierwszą z wielu zaplanowanych lekcji z edukacji regionalnej uczniowie już odbyli w dniu 19.09.2005r. w kolbuszowskim Skansenie. Tematem zajęć było poznanie życia Lasowiaków, grupy etnicznej z której sięgają nasze rodowe korzenie. Zajęcia tego typu są atrakcyjne dla dzieci, zawierają dużo różnych i bogatych informacji. Dzięki bogatym ekspozycjom uczniowie poznali sposób i zwyczaje związane z pieczeniem chleba, obróbką lnu.

cd. na str. 14

„Kto latem pracuje, ten zimą głodu nie czuje”

Pod takim hasłem Samorządowy Ośrodek Kultury w Nowej Dębie zorganizował w dniu 17.09.2005 r. prezentację dorocznych obrzędów, ze szczególnym uwzględnieniem obrzędów związanych z latem.

W prezentacjach zespołów obrzędowych z cyklu „Cztery Pory Roku – Lato” zaprezentowało się kilka zespołów działających w naszym regionie. Jako pierwsi wystąpili członkowie zespołu „Lasowiaczki” z przedstawieniem pt. „Żniwa”. Dzięki nim wszyscy uczestnicy spotkania mieli okazję zobaczyć jak wyglądały żniwa w Polsce na przełomie XIX i XX wieku. I chociaż takie żniwa i takie czasy odeszły bezpowrotnie, to dzięki działalności tego typu zespołów my i nasze dzieci mamy okazję poznać starodawne polskie zwyczaje i obrzędy.

A kiedy żniwa są już skończone tradycyjnie organizowane są dożynki. „Okrężne w Mazurach”, to kolejny punkt programu. Mazurzanie pokazali w jaki sposób dawniej w Mazurach świętowano u gospodarza zakończenie żniw.

Lato to chyba najlepsza pora roku do zawierania małżeństw. Prawdziwe chłopskie „Wesele Bielowskie” przedstawił działający przy Kole Gospodyń Wiejskich w Rozalinie

Poczęstunek gospodarza dla żniwiarzy podczas „okrężnego”.

zespół obrzędowy „Bielowianie”. Było i błogosławieństwo młodej pary udzielane przez ich rodziców, przyśpiewki weselne, tradycyjny poczęstunek (także dla publiczności), ocepiny, wspólna zabawa z publicznością oraz duża doza dobrego humoru.

Po zakończeniu części artystycznej pani Dyrektor Samorządowego Ośrodka Kultury – Alicja Suska podziękowała wszystkim zespołom za udział w prezentacjach i popularyzowaniu kultury ludowej. Wszystkie zespoły otrzymały dyplomy i drobne upominki.

W dalszej części programu przewidziano spotkanie ludowych artystów z członkami działającego w Nowej Dębie Związku Emerytów i Rencistów na „Biesiadzie Złotego Wieku”.

Wspólne rozmowy przy kawie, śpiewy z akompaniamentem akordeonu (tutaj niezawodny okazał się pan Marian Samojedny z zespołu „Raniżowianie”), a także tańce i zabawy trwały do późnych godzin wieczornych. Wszyscy uczestnicy spotkania świetnie się bawili i już teraz umawiali się na kolejne spotkania.

Alicja Rzeszutek

„Wesele Bielowskie” – panna młoda słucha rad udzielanych przez starszą drużkę.

NASZE KULINARNE DZIEDZICTWO

W niedzielę 18 września br. w Łowisku został przeprowadzony wojewódzki etap V edycji Konkursu „Nasze Kulinarne Dziedzictwo”. Jego celem jest poszukiwanie produktów specyficznych i charakterystycznych dla naszego regionu, wytwarzanych w gospodarstwach i przez lokalnych rzemieślników według tradycyjnych technologii.

Takich produktów, które mogą stać się wizytówką województwa podkarpackiego. Konkurs ma również na celu promocję i ochronę lokalnych produktów, które są traktowane jako element dziedzictwa kulturowego. Są one przecież wizytówką regionu.

Organizatorami konkursu w tym roku są m. in.: Urząd Marszałkowski Województwa Podkarpackiego, PODR w Boguchwale, Wójt Gminy Kamień, pani Zofia Buczkowska właścicielka „Baru na Ursynowie”.

Konkurs ma charakter ogólnopolski. Jest przeprowadzany w dwóch etapach : wojewódzkim i krajowym.

Rozpoczęcie nastąpiło o godzinie 12⁰⁰ w „Barze na Ursynowie”, gdzie rodzimi producenci, panie z KGW i rozmaitych Towarzystw wystawili do degustacji i oceny własne wyroby. Stoły były pięknie udekorowane haftowanymi obrusami, kwiatami, świeżymi owocami i ziołami. Niektóre z prezentowanych wyrobów wyglądały jak prawdziwe dzieła sztuki.

Dla licznie zgromadzonej publiczności przewidziano (poza oczywiście degustacją) występy zespołów artystycznych działających na terenie naszego województwa (wspomnę tylko, że zespół „Mazurzenie” został zaproszony do udziału

Dyrektor CK w Kamieniu Edward Konior wręcza wiklinowe upominki członkom zespołu „Mazurzenie”.

W tej uroczystości). Dodatkową atrakcją były przejazdy bryczką, pokazy wyplatania wyrobów wiklinowych, wystawa suszonych kompozycji kwiatowych.

Wszyscy członkowie zespołów artystycznych otrzymali z rąk Dyrektora Centrum Kultury w Kamieniu wiklinowe koszyczki. Natomiast Wójt Gminy Kamień dla wszystkich uczestników Konkursu ufundował nagrody w postaci różnych wiklinowych przedmiotów.

W sumie do rywalizacji zakwalifikowanych zostało 88 różnych produktów. Jury po degustacji zaprezentowanych produktów dokonało ich oceny w 4 kategoriach:

1. Produkty regionalne pochodzenia zwierzęcego,
2. Produkty regionalne pochodzenia roślinnego,
3. Napoje regionalne,
4. Produkty mieszane.

W pierwszej kategorii pierwsze miejsce zdobył Pan Paweł

Krajmus z Dukli za Kiełbasę Pradziada. Najlepszym produktem pochodzenia roślinnego okazał się Chleb Chwałowski Pani Leokadii Gugała z Chwałowic. Najlepszy napój regionalny to Zakwas Warzywny, który przygotowała Pani Maria Mrzygłód z Gorliczyny, zaś w czwartej kategorii pierwsze miejsce zdobył Kasiarz Pani Krystyny Hanus z Koła Gospodyń Wiejskich w Kamieniu.

Komisja konkursowa nominowała do Perły 2005 następujące produkty: Ser Kozi Wołoski Biały z Tylawy i Gomółki z Białego Sera wyprodukowane w Boguchwale. Nominowane do Perły 2005 produkty będą się prezentowały podczas targów POLAGRA – FARM w Poznaniu w październiku 2005 roku.

Alicja Rzeszutek

Nominowane do Perły 2005 Gomółki z Białego Sera z Boguchwały.

150 lat powiatu kolbuszowskiego

29 września 2005 roku minęło dokładnie 150 lat, gdy Kolbuszowa stała się siedzibą powiatu. Z tej okazji w dniu 28 września 2005 roku Zarząd Powiatu Kolbuszowskiego zorganizował uroczystość, na którą zaproszono wielu gości, w tym ks. bpa Edwarda Białogłowskiego, ks. infułata Stanisława Maca, starostów ościennych powiatów, parlamentarzystów – elektów: Zbigniewa Chmielowca, Mieczysława Maziarza, Jana Tomakę, wójtów, radnych, członków komitetu na rzecz restauracji powiatu kolbuszowskiego. Imprezę uświetniła wizyta delegacji z powiatu Romanow z Ukrainy pod przewodnictwem Walerego Jasińskiego i ks. Ryszarda Dziuby – rodaka kolbuszowskiego.

Uroczystość rozpoczęła się Mszą Świętą w kościele pw. Wszystkich Świętych, podczas której homilię wygłosił ks. infułat Stanisław Mac. Zwrócił w niej szczególną uwagę na walory, jakimi powinni kierować się wszyscy sprawujący władzę oraz pełniący funkcje publiczne. Potępił wszelkie działania „poza-parlamentarne” oraz „krecią robotę” jaką robią niektórzy członkowie władz kolegialnych, gdyż „w każdej grupie osób, zarządzie czy radzie jest ktoś, kto ryje...”. Na koniec życzył, aby nowa ekipa polityczna, która obejmie władzę w Polsce nie zaprzepaściła tej historycznej szansy, jaką powierzyli im wyborcy.

Po Mszy w korowodzie, który poprowadziła orkiestra dęta pod batutą Aleksandry Niezgody, wszyscy udali się pod nowy budynek Starostwa Powiatowego na ul. 11 Listopada. Nastąpiło tam odegranie hymnu państwowego oraz poświęcenie i odsłonięcie tablicy pamiątkowej z okazji 150-lecia powiatu. Okolicznościową modlitwę odmówił i poświęcenia dokonał ks. infułat Mac, po czym wraz z nim odsłonięcia wspólnie dokonali: starosta Bogdan Romaniuk, przewodniczący Rady Powiatu Józef Kardyś, starosta romanowski Walery Jasiński, poseł na Sejm RP Jan Tomaka, poseł – elekt Zbigniew Chmielowiec, senator – elekt Mieczysław Maziarz.

Dalsza część uroczystości odbyła się w sali narad starostwa. Tam przewodniczący Józef Kardyś powitał zaproszonych gości,

Okolicznościową modlitwę przed odsłonięciem i poświęceniem tablicy odmawia ks. infułat Stanisław Mac. Obok stoją: ks. Jan Gut i parlamentarzyści: Jan Tomaka, Zbigniew Chmielowiec i Mieczysław Maziarz.

jak również odczytał nadesłane listy gratulacyjne od gości, którzy nie mogli przybyć osobiście. Zaznaczył też, że „jeżeli ktoś robi jubileusz, to najbliżsi ofiarowują mu prezenty. Z okazji jubileuszu 150-lecia mieszkańcy powiatu sprawili sobie dziejową niespodziankę – wybrali po raz pierwszy parlamentarzystów w wolnych, demokratycznych wyborach: posła Zbigniewa Chmielowca i senatora Mieczysława Maziarza! (...) Mam nadzieję, że z tego majątku wszyscy będziemy zadowoleni.” Po tym nowi elekcji otrzymali od władz powiatu bukiety kwiatów, a wszyscy zebrani odśpiewali im „Sto lat!”.

Z kolei starosta kolbuszowski Bogdan Romaniuk w swym wystąpieniu powiedział między innymi: „dziękuję wszystkim, którzy w jakikolwiek sposób przyczynili się i przyczyniają do rozwoju powiatu. Wierzę, że przyszłe lata będą jak najlepsze dla mieszkańców powiatu kolbuszowskiego.”

Dr Maciej Skowroński przypomniał historię sprzed 150 lat, kiedy to w lipcu 1855 roku rozporządzeniem namiestnictwa wyznaczono datę funkcjonowania nowych jednostek terytorialnych (powiatów) na dzień 29 września. Utworzony w ramach tej reformy powiat kolbuszowski liczył 24.400 mieszkańców i obejmował 2 miasta: Kolbuszowę i Rzochów oraz 40 gmin jednostkowych. Pod względem liczby gmin i mieszkańców był jednym z większych w byłym cyrkule tarnowskim. Oddział śledczy

Gratulacje i kwiaty od prezydium Rady Powiatu odbierają nowo wybrani parlamentarzyści.

Urzędu Powiatowego prowadził również sprawy karne dla powiatu mieleckiego. W Kolbuszowej funkcjonował ponadto Urząd Podatkowy oraz Posterunek Skarbowy dla powiatów: dębickiego, kolbuszowskiego i mieleckiego. Pierwszym zarządcą kolbuszowskim został Jan Rudolf Als, który był wcześniej juscipjariuszem m.in. w Bojanowie, Dzikowcu, Przewrotnem, Wilczej Woli. Funkcję naczelnika powiatu sprawował aż do kolejnej reformy w 1867 roku.

Nowy podział Galicji oparto o 74 okręgi wyborcze do sejmiku krajowego. Na czele nowego powiatu stał starosta podporządkowany bezpośrednio namiestnictwu. Powiat kolbuszowski utworzono w ten sposób, że wyłączono z niego miasteczko Rzochów i 10 gmin wiejskich i włączono je do powiatów mieleckiego i dębickiego, a do powiatu kolbuszowskiego dołączono miasteczko Sokołów i gminy wiejskie z 5 następujących powiatów: z głogowskiego (Kłapówka, Kupno, Werynia, Wieleńka), z rzeszowskiego (Poręby Kupieńskie), z sokołowskiego (Dzikowiec, Górno, Kopcie, Lipnica, Markowizna, Mazury, Nieładówka, Płazówka, Ranizów, Ranischau - kolonia, Ranizowska Wola, Rusinów, Staniszewskie, Trzeboś, Trzebuska, Turza, Wildental - kolonia, Wilcza Wola, Wola Rusinowska, Wólka Sokołowska, Zielonka), z powiatu tarnobrzaskiego (Brzostowa Góra, Huta Komorowska, Komorów, Majdan). Nowy powiat posiadał 3 gminy miejskie: Kolbuszowę, Majdan i Sokołów i 61 gmin wiejskich. Liczył w 1871 roku 56.081 mieszkańców. Miał ponadto 57 obszarów dworskich, które stanowiły odrębne jednostki administracyjne. Powiat ten w Galicji Zachodniej zaliczany był do średniej wielkości. Ustalone w ten sposób granice administracyjne utrzymały się (nie licząc okresu II wojny światowej) aż do roku 1975. Pierwszym starostą kolbuszowskim został dr Józef Wiśniewski – prawnik. W 1870 w starostwie pracowało ponadto 3 urzędników i lekarz powiatowy, zaś w jego oddziale podatkowym 5. Sprawy techniczne i budowlane dla powiatu kolbuszowskiego załatwiał oddzielny oddział w Rzeszowie. Do I wojny światowej następowały częste zmiany na stanowiskach starostów, bo przeżyło ich 12. W 1912 roku starostą został dr Karol Matyjas, znany w Galicji badacz kultury ludowej.

W skład kolbuszowskiej powiatowej rady wchodziło 23 przedstawicieli. Zdzisław hrabia Tyszkiewicz urząd marszałka powiatu

Walory ziemie ranizowskiej przedstawia starosta Walery Jasiński.

piastował bez przerwy przez 26 lat. Po jego śmierci w 1894 roku funkcję przejął jego bratanek, spadkobierca Janusz hrabia Tyszkiewicz. W 1912 roku marszałkiem został dr Jan Hupka – właściciel Niwisk. Starostwo Powiatowe, Rada Szkolna Okręgowa i Sąd Powiatowy zajmowały zaadaptowane, przeznaczone na ten cel przez Zdzisława Tyszkiewicza budynki administracyjne byłego folwarku, w którym po II wojnie światowej urządzono szpital, a obecnie mieści się dom pomocy społecznej. Na początku lat 30-tych XX wieku starostwo przeniesiono do nowego piętrowego budynku przy ul. 3 Maja (obecnie ul. Obrońców Pokoju), gdzie dziś mieści się Urząd Miasta.

Po I wojnie światowej nastąpiła reforma administracyjna w Galicji. Utworzono 4 województwa: krakowskie, lwowskie, stanisławowskie i tarnopolskie. Powiat kolbuszowski wszedł w skład województwa lwowskiego. Zasadnicze zmiany w podziale administracyjnym powiatu zaszły dopiero w roku 1933. Do tego czasu każda wieś miała charakter samodzielnej jednostki. W tym to roku gminy wiejskie przemianowano na gromady z sołtysiem na czele i z nich utworzono 7 gmin zbiorowych wiejskich: Kolbuszowa Dolna, Kolbuszowa Górna, Cmolasy, Dzikowiec, Ranizów, Majdan, Sokołów. Na czele gminy zbiorowej stał wójt wybierany przez radę gminy i zatwierdzany przez starostę. Na czele miasta był burmistrz i jego zastępca. Po tej reformie powiat kolbuszowski dzielił się na 2 gminy miejskie, 7 gmin zbiorowych wiejskich, 51 gromad (sołectw). 2 gminy: Majdan i Ranizów miały charakter miasteczkowy z uwagi na odbywające się na ich terenie cotygodniowe targi. Według spisu powszechnego z 1931 roku powiat liczył 69.563 mieszkańców.

W czasie II wojny światowej powiat kolbuszowski administracyjnie przestał istnieć i stał się częścią starostwa powiatowego w Rzeszowie. Niemcy utrzymali przedwojenny podział na gminy zbiorowe. Szczególnym tworem administracyjnym we wschodniej części dystryktu krakowskiego, tj. w widłach Wisły i Sanu były 3 poligony Wehrmachtu i SS usytuowane w ten sposób, że ich granice zbiegały się na terenie byłego powiatu kolbuszowskiego, zajmując niemal 2/3 jego obszaru. Były one wyłączone spod administracji cywilnej i zarządzane przez komendanturę. Urządzanie poligonów związane było z wysiedlaniem z tych terenów ludności i niszczeniem zabudowy. Od 1940 do połowy 1943 roku wysiedlono 23.000 mieszkańców,

cd. na str. 6

Wójt Jan Niemczyk odbiera z rąk starosty kolbuszowskiego Bogdana Romaniuka i przewodniczącego Józefa Kardysia medal 150-lecia i herb powiatu.

zniszczono 8.000 zagród chłopskich z 33 wsi. Na wywłaszczanych gruntach zakładano niemieckie gospodarstwa rolne. W Raniżowie urządzono duży majątek rolny z filiami w Dzikowcu, Lipnicy i Woli Raniżowskiej.

Po II wojnie powiat podzielono na 24 gromady jedno lub dwuwioskowe, w których funkcjonowały gromadzkie rady narodowe z siedzibami w: Cmolasie, Domatkowie, Dzikowcu Starym, Górnio, Jaworniku, Kolbuszowej Dolnej, Kolbuszowej Górnej, Krzątce, Kupnie, Majdanie, Mechowcu, Nienadówce, Niwiskach, Przedborzu, Raniżowie, Siedlance, Sokołowie - wsi, Trzebosi, Trzęsówce, Weryni, Widelce, Wilczej Woli, Woli Raniżowskiej, Zapolu. Podział na gromady przetrwał do roku 1972, w którym to przeprowadzono kolejną reformę. W rezultacie z dniem 1 stycznia 1973 roku przywrócono gminy zbiorowe, których w powiecie kolbuszowskim powstało 7. W 1975 roku zlikwidowano powiaty jako stopień pośredni pomiędzy gminą a województwem. Tym samym powiat kolbuszowski jako jednostka administracyjna przestał istnieć.

Trzeba było aż 23 lat, by wraz z przemianami ustrojowymi w Polsce powrócił do reaktywowania powiat kolbuszowski. Odnosny akt w tej sprawie w dniu 23 listopada 1998 roku odebrał pierwszy po przerwaniu starosta kolbuszowski Zbigniew Lenart.

Tak to w zarysie przedstawił 150 lat powiatu kolbuszowskiego dr Maciej Skowroński.

Uroczystą sesję uświetnił chór pod kierunkiem p. Aleksandy Niezgody.

Kolejnym mówcą był poseł na Sejm RP Jan Tomaka. Wyraził nadzieję, że w najbliższych latach nie będzie zmian w administracji, jakie miały miejsce na przestrzeni wieków, i że taka struktura pozostanie na długo. Mieszkańcom zaś życzył, aby w tej małej kolbuszowskiej ojczyźnie trwali jak najdłużej, a władzom, ażeby umiały rządzić zgodnie z wolą obywateli i ku ich zadowoleniu.

Ks. dziekan kolbuszowski Kazimierz Szkaradek w imieniu ks. biskupa ordynariusza podziękował za zaproszenie. Jednocześnie złożył serdeczne życzenia, aby powiat trwał i służył dobru publicznemu, o co będzie modlił się przed cudownym obrazem Przemienienia Pańskiego w Sanktuarium w Cmolasie. Natomiast w imieniu ks. biskupa nowo wybranym parlamentarzystom złożył życzenia, by gdy będą kończyć kadencję po czterech latach, mogli powiedzieć „dziękuję”.

Senator Mieczysław Maziarz i poseł Zbigniew Chmielowiec podziękowali wyborcom za zaufanie i wybór, i zapewnili, że nie zapomną, skąd pochodzą, jak również dołożą wszelkich starań w rozwój powiatu i miasta.

Starosta powiatu romanowskiego na Ukrainie Walery Jasiński na pamiątkę pobytu i nawiązania wzajemnej współpracy ofiarował okazałe szklane puchary dla starosty Bogdana Romaniuka oraz bur-

Okazały szklany puchar wyprodukowany w Romanowie starosta Jasiński przekazał na ręce burmistrza Kolbuszowej Zbigniewa Chmielowca.

mistrza Zbigniewa Chmielowca oraz nieco mniejsze dla wicestarosty Waldemara Machety i senatora Mieczysława Maziarza. W kilku zdaniach przedstawił ziemię romanowską oraz jej mieszkańców nadmieniając, że Polacy stanowią znaczny odsetek mniejszości narodowej. On jak również jego żona też mają polskie korzenie, a w składzie kilkudziesięcioosobowej delegacji jest 11 Polaków. Z ziemią romanowską związany jest polski ród Kilińskich,

a jeden z jej potomków też przyjechał do Kolbuszowej. W Romanowie wybudowano kopię zimowego pałacu z Petersburga, gdzie na wypoczynek przyjeżdżali z Krakowa i Warszawy przyjaciele tego rodu.

Zarząd Powiatu Kolbuszowskiego wybił na tę rocznicę medale 150-lecia powiatu. Zostały one przyznane osobom zasłużonym w powstanie, rozwój, szczególne osiągnięcia i zaangażowanie w życie społeczne i kulturalne tej jednostki administracyjnej. Otrzymali je m.in. wszyscy wójtowie z gmin powiatu, radni powiatowi poprzedniej i obecnej kadencji, znane osobistości wywodzące się z ziemi kolbuszowskiej.

Uczestnicy uroczystości byli świadkami premiery filmu pt. „Na skraju Puszczy. Powiat Kolbuszowski”, zrealizowanego przez TVP3 Oddział w Rzeszowie, promującego walory turystyczne i krajoznawcze oraz kulturowe powiatu kolbuszowskiego.

Na koniec uroczystości w starostwie wystąpił: chór ze Szkoły Muzycznej z Kolbuszowej kierowany przez Aleksandrę Niezgodę i chór z Romanowa.

W godzinach wieczornych tego samego dnia w Kolbuszowej podpisano umowę o wzajemnej współpracy pomiędzy powiatem kolbuszowskim a powiatem romanowskim na Ukrainie.

Stanisław Samojedny

Medal Komisji Edukacji Narodowej

W dniu 14 października 2005 roku wójt gminy Raniżów inż. Jan Niemczyk został odznaczony medalem Komisji Edukacji Narodowej. Aktu wręczenia w imieniu Ministra Edukacji Narodowej i Sportu dokonał wojewoda podkarpacki Jan Kurp na wojewódzkich uroczystościach z okazji Dnia Nauczyciela w Rzeszowie.

Wójt Jan Niemczyk otrzymał ten medal za szczególne zasługi dla oświaty i wychowania.

Gratulujemy!

(inf. wł.)

WYBORY DO SEJMU I SENATU 2005

W dniu 25 września 2005 roku w Polsce oraz w wydzielonych obwodach poza granicami kraju odbywały się wybory parlamentarne. O 460 miejsc w Sejmie ubiegała się rekordowa ilość 10.658 kandydatów, w tym w okręgu wyborczym nr 23 rzeszowsko-tarnobrzeskim 333, co przy 15 mandatach dało liczbę 22 kandydatów na jedno poselskie miejsce. Nieco mniejsze było zainteresowanie Senatem, bo na 100 miejsc przypadało 623 kandydatów w całym kraju.

Tabela obrazująca frekwencję.

Nr obwodu	Nazwa jednostki	Liczba uprawnionych	Liczba wydanych kart	Liczba głosów		Frekwencja (%)
				oddanych	ważnych	
POLSKA		30.229.031	12.263.640	12.244.903	11.804.676	40,57
w tym						
PODKARPACKIE		1.632.043	700.329	699.510	676.456	42,91
w tym						
Okręg Rzeszów		942.323	416.858	416.346	403.182	44,24
w tym						
Powiat kolbuszowski		46.710	21.155	21.144	20.319	45,29
w tym						
Gmina Raniżów		5.366	2.341	2.341	2.221	43,63
w tym						
1	Raniżów	1.572	729	729	677	46,37
2	Wola Raniż.	1.477	629	629	613	42,59
3	Mazury	655	269	269	248	41,07
4	Zielonka	478	215	215	207	44,98
5	Staniszewskie	494	243	243	231	49,19
6	Korczowiska	228	91	91	86	39,91
7	Posuchy	232	86	86	82	37,07
8	Poręby Wolskie	230	79	79	77	34,35

W wyborach do Sejmu w okręgu nr 23 (Rzeszów) zarejestrowanych było 15 list. Poniżej wyniki uzyskane w tym okręgu przez komitety wyborcze, które w skali kraju przekroczyły progi wyborcze, uzyskując tym samym mandaty poselskie.

Nr listy	Nazwa komitetu	Polska	Liczba mandatów	Okręg Rzeszów	Liczba mandatów	Powiat kolbuszowski	Gmina Raniżów
3	KW Liga Polskich Rodzin	7,97	34	13,09	2	22,56	27,83
6	KW Prawo i Sprawiedliwość	26,99	155	38,20	7	49,12	40,97
7	KW Sojusz Lewicy Demokratycznej	11,31	55	7,34	1	2,47	2,79
8	KW Platforma Obywatelska RP	24,14	133	16,25	3	5,20	5,67
10	KW Polskiego Stronnictwa Ludowego	6,96	25	10,24	1	9,81	8,06
15	KW Samoobrona RP	11,41	56	7,89	1	7,12	10,31
19	KW Wyborców „Mniejszość Niemiecka”	0,29	2	---	---	---	---

Lista kandydatów, którzy otrzymali mandaty i liczba głosów uzyskanych w okręgu Rzeszów, powiecie kolbuszowskim i gminie Raniżów.

Nr listy	Nazwisko i imiona	Okręg Rzeszów	Powiat kolbuszowski	Gmina Raniżów
3	WRZODAK Zygmunt	18.921	686	96
3	MURIAS Halina	6.062	34	4
6	KŁECZEK Dariusz	16.698	350	25
6	PAKUŁA SACHARCZUK Anna	8.675	95	22
6	SZLACHTA Andrzej	13.824	72	18
6	OŻÓG Stanisław	16.922	255	130
6	CHMIELOWIEC Zbigniew	10.236	8.573	637
6	GOŁOJUCH Kazimierz	8.245	10	2
6	MOSKAL Kazimierz	9.541	25	5
7	STĘPIEŃ Władysław Piotr	10.505	199	20
8	SKOWROŃSKA Krystyna	16.479	223	29
8	TOMAKA Jan Walenty	7.915	129	20
8	RYNASIEWICZ Zbigniew	10.354	57	11
10	BURY Jan	12.050	728	81
15	ZBYROWSKA Maria	12.171	460	62

Ponadto znaczną liczbę głosów uzyskali dwaj inni kandydaci z powiatu kolbuszowskiego, którzy uzyskali odpowiednio głosy:

- ROMANIUK Bogdan Piotr – 5.013 – 3.490 – 455,
- KOŚCIELNY Stanisław – 1.421 – 926 – 52.

Niewiele brakło staroście kolbuszowskiemu Bogdanowi Romaniukowi, który zdobył 3. wynik na liście KW LPR. A tylko 2 kandydatów z tej listy weszło do Sejmu.

W wyborach do Senatu w okręgu nr 22 Rzeszów startowało 20 kandydatów.

Mandaty uzyskało 3 z nich:

Nazwisko i imię	Okręg Rzeszów	Powiat kolbuszowski	Gmina Raniżów
BENTKOWSKI Aleksander	79.714	4.714	506
MAZIARZ Mieczysław	93.171	14.050	1.427
ORTYL Władysław	133.644	4.655	631

WYBORY NA PREZYDENTA RP - I TURA – 9.X.2005 ROKU

Nr obwodu	Nazwa jednostki	Liczba uprawnionych	Liczba wydanych kart	Liczba głosów		Frekwencja (%)
				oddanych	ważnych	
POLSKA		30.260.027	15.051.157	15.046.350	14.946.689	49,74
w tym						
PODKARPACKIE		1.628.757	814.441	814.278	809.260	50,00
w tym						
Powiat kolbuszowski		46.670	22.252	22.245	22.117	47,68
w tym						
Gmina Raniżów		5.366	2.653	2.650	2.643	49,44
w tym						
1	Raniżów	1.579	805	805	803	50,98
2	Wola Raniż.	1.473	706	703	702	47,93
3	Mazury	656	330	330	329	50,30
4	Zielonka	478	229	229	227	47,91
5	Staniszewskie	492	253	253	252	51,42
6	Korczowiska	228	111	111	111	48,68
7	Posuchy	231	112	112	112	48,48
8	Poręby Wolskie	229	107	107	107	46,72

Poszczególni kandydaci otrzymali następującą ilość głosów:

Nazwisko i imiona	Polska		Podkarpackie		Powiat kolbuszowski		Gmina Raniżów	
	Ilość	%	Ilość	%	Ilość	%	Ilość	%
BOCHNIARZ Henryka Teodora	188598	1,26	6750	0,83	166	0,75	17	0,64
BOROWSKI Marek Stefan	1544642	10,33	52650	6,51	927	4,19	78	2,95
BUBEL Leszek Henryk	18828	0,13	1014	0,13	21	0,09	2	0,08
ILIASZ Liwiusz Marian	31691	0,21	1743	0,22	39	0,18	3	0,11
KACZYŃSKI Lech Aleksander	4947927	33,10	399540	49,37	12365	55,91	1455	55,05
KALINOWSKI Jarosław	269316	1,80	19711	2,44	742	3,35	77	2,91
KORWIN-MIKKE Janusz Ryszard	214116	1,43	9588	1,18	172	0,78	32	1,21
LEPPER Andrzej Zbigniew	2259094	15,11	130089	16,08	3911	17,68	643	24,33
PYSZKO Jan	10371	0,07	491	0,06	20	0,09	5	0,19
SŁOMKA Adam Andrzej	8895	0,06	461	0,06	12	0,05	3	0,11
TUSK Donald Franciszek	5429666	36,33	186114	23,00	3712	16,78	325	12,30
TYMIŃSKI Stanisław	23545	0,16	1109	0,14	30	0,14	3	0,11

Głosowanie w poszczególnych obwodach w gminie Raniżów:

Nazwisko i imiona	1	2	3	4	5	6	7	8
BOCHNIARZ Henryka Teodora	6	1	3	0	3	1	2	1
BOROWSKI Marek Stefan	51	8	5	3	6	1	3	1
BUBEL Leszek Henryk	1	0	0	0	0	0	0	1
ILIASZ Liwiusz Marian	0	2	0	0	1	0	0	0
KACZYŃSKI Lech Aleksander	416	380	179	162	148	64	57	49
KALINOWSKI Jarosław	28	11	15	4	5	5	3	6
KORWIN-MIKKE Janusz Ryszard	15	8	4	0	3	1	1	0
LEPPER Andrzej Zbigniew	140	235	83	27	57	26	41	34
PYSZKO Jan	2	1	0	0	1	1	0	0
SŁOMKA Adam Andrzej	1	1	0	0	0	1	0	0
TUSK Donald Franciszek	143	54	39	30	28	11	5	15
TYMIŃSKI Stanisław	0	1	1	1	0	0	0	0

25 września 2005 r. Kilka minut po 20.00 obwodowa komisja wyborcza nr 2 w Woli Raniżowskiej przystąpiła do liczenia głosów.

Pani Beata Woszczyzna z Woli Raniżowskiej wybiera prezydenta.

Bomba, ewakuacja, ratowanie...

W czwartek 29 września przeprowadzone zostały ćwiczenia epizodyczne na temat „Doskonalenie umiejętności pracy PZRK w przypadku wystąpienia sytuacji kryzysowej noszącej znamiona zagrożenia powodziowego w związku z awarią obiektu hydrotechnicznego w Wilczej Woli oraz podłożenia ładunku wybuchowego w Zespole Szkół w Wilczej Woli”.

Uroczystego otwarcia dokonał Wójt Gminy Raniżów – Jan Niemczyk, który na wstępie powiedział, że gmina Raniżów przeżyła już w marcu 2005 roku powódź i gdyby taka sytuacja miała się powtórzyć, to warto się do tego przygotować.

W manewrach wzięli udział: strażacy Powiatowej Straży Pożarnej w Kolbuszowej, OSP w Raniżowie, OSP w Wilczej Woli, policjanci, pracownicy Pogotowia Ratunkowego, Pogotowia Energetycznego oraz Pogotowia Gazowego. Do udziału zostali zaproszeni m. in.: Wójtowie Gmin Powiatu Kolbuszowskiego, Członkowie Gminnych Zespołów Reagowania, Dyrektor Podkarpackiego Zarządu Melioracji i Urządzeń wodnych w Rzeszowie – Stanisław Stachura, Przedstawiciel Wydziału Zarządzania Kryzysowego w Rzeszowie - i inni.

Policja zabezpiecza wejście do budynku szkoły.

W pierwszej decyzyjnej części szefowie poszczególnych służb złożyli sprawozdanie z ilości posiadanego sprzętu, ze stanu liczebności ludzi będących do dyspozycji w sytuacji zagrożenia oraz o możliwościach ewentualnego ściągnięcia posiłków, gdyby zaszła taka potrzeba. Całością akcji kierował Szef Powiatowego Zespołu Reagowania Pan Robert Trentowicz.

O godzinie 11⁰⁰ rozpoczęła się część praktyczna ćwiczeń. Wszyscy udali się w pobliże obiektu Zespołu Szkół w Wilczej Woli, gdzie Pani Dyrektor Barbara Matejek z pomocą nauczycieli przeprowadziła ewakuację z budynku szkoły pozostających pod jej opieką uczniów w związku z podłożeniem ładunku wybuchowego. Przybyła na miejsce policja zabezpieczyła cały teren, a specjalnie przeszkoleni policjanci dokonali przeszukania budynku szkoły. Z uwagi na to, że były to tylko ćwiczenia nie sprowadzano specjalnej grupy antyterrorystycznej, wyszkolonej do tego rodzaju akcji.

Jak zawsze organem wiodącym w takiej sytuacji była policja, a współdziałały z nią Powiatowa Straż Pożarna, Pogotowie Energetyczne, Pogotowie Ratunkowe i Pogotowie Gazowe. Ponieważ alarm okazał się fałszywy i w szkole na szczęście nie było bomby, uczniowie mogli wrócić do budynku i kontynuować naukę.

Strażacy z OSP Raniżów wynoszą z wody tonącego.

Komendant Powiatowej Straży Pożarnej w Kolbuszowej Józef Halat apelował do uczniów aby w przyszłości żadnemu z nich nie przyszło do głowy zgłaszanie fałszywych alarmów. Każdy taki alarm powoduje postawienie w stan najwyższej gotowości wiele służb, i pociąga za sobą olbrzymie koszty bez potrzeby, a sprawca zawsze zostanie zlokalizowany, bo wszystkie rozmowy są ewidencjonowane i złapanie „żartownisia” jest tylko kwestią czasu.

Drugi epizod to pokaz ratownictwa wodnego na zalewie w Wilczej Woli. W akcji wyławiania ludzi z wody wzięli udział strażacy z OSP Raniżów, a także policjanci z Posterunku Wodnego Policji. Po sprawnie przeprowadzonej akcji ratunkowej dh Maciej Partyka zaprezentował walizkę medyczną, która jest w posiadaniu jednostki OSP w Raniżowie. Przyznał, że co prawda nie jest to tak profesjonalny sprzęt, jaki posiadają karetki pogotowia, niemniej jednak pozwala ratować życie ludzkie, a to przecież jest najważniejsze.

Na zakończenie wszyscy spotkali się w budynku remizy strażackiej w Raniżowie celem podsumowania przeprowadzonych manewrów. Omówiono i przeanalizowano popełnione w czasie akcji błędy.

Podsumowując całość przeprowadzonej akcji ratunkowej Komendant Powiatowej Straży Pożarnej w Kolbuszowej powiedział, że jest pod wrażeniem tego co zobaczył i pogratulował strażakom świetnie przeprowadzonej akcji ratunkowej. Stwierdził, że przyjęte założenia zostały wykonane w sposób właściwy i należyty.

Alicja Rzeszutek

Maciej Partyka omawia zawartość walizki ratownika medycznego.

Festiwal Piosenki Turystycznej

W niedzielę 2 października 2005 r. w Miejskim Domu Kultury w Kolbuszowej odbył się II Festiwal Piosenki Turystycznej, którego organizatorem był Kolbuszowski Klub Turystyczny „Salamandra”, działający przy Zespole Szkół nr 2.

Celem konkursu było propagowanie piosenki turystycznej, rajdowej, szantowej, harcerskiej oraz poezji śpiewanej, bowiem te wszystkie gatunki muzyki są popularne i wszechobecne na szlakach wędrówek turystycznych.

Z dużym sukcesem na festiwalu zaprezentowały się uczennice z klasy I Gimnazjum w Woli Raniżowskiej. Wystąpił działający już od klasy III szkoły podstawowej Zespół Wokalny w składzie: Katarzyna Kata, Marta Kopeć, Agnieszka Rzeszutek, Ilona Starzec, który za wykonanie piosenek „Bieszczady” oraz „Kotysz

Zespół wokalny od lewej: Marta, Agnieszka, Katarzyna i Ilona

nas ziemio” zdobył w swojej kategorii (gimnazja i szkoły podstawowe) I miejsce. Ponadto Marta Kopeć wystąpiła jako solistka i w kategorii szkół średnich i gimnazjów zajęła II miejsce za wykonanie utworów „Liryk na jesień” i „Płomień”. W nagrodę otrzymały dyplomy, statuetki oraz wartościowe książki, zaś dodatkowym wyróżnieniem był występ zespołu w finałowym koncercie laureatów.

Marta jako solistka

Atmosfera na festiwalu była bardzo miła, a poziom konkursu wysoki i wyrównany. Wielu uczestników wystąpiło z własnym akompaniamentem, głównie gitarowym, dzięki czemu czuło się ducha pieszych wędrówek, rajdów i wieczornych ognisk.

Organizatorzy zapraszali już na trzecią edycję festiwalu, która tym razem odbędzie się w plenerze, jak przystało na piosenkę turystyczną i wcześniej bo w czerwcu, czyli jeszcze w tym roku szkolnym.

*Opiekun Zespołu Wokalnego
Stanisława Kopeć*

Statystyka demograficzna za III kwartał 2005 roku

(lipiec, sierpień, wrzesień)

Urodzenia – 18

w tym: ♂ chłopców - 13
 ♀ dziewczynek – 5

Zgony - 16

w tym: ♂ mężczyzn - 9
 ♀ kobiet - 7

Śluby - 33

w tym ♂ 24 małżonków pochodzi spoza
terenu gminy (w tym 2 z zagranicy).

Genowefa Czutył

Udany połów

W dniu 14 września 2005 roku p. Grzegorz Woś udał się na wędkowanie w zacisze zalewu „Maziarnia”, by przy tej okazji wypocząć od trudu dnia codziennego. Tym razem postanowił zacząć się na „coś większego”. Intuicja i wieloletnie doświadczenie nie zawiodły go. W pewnej chwili poczuł, że na haczyk nadziała się większa sztuka. Po kilkunastu minutach zmagania na pontonie bezpowrotnie wylądował prawie 8-kilogramowy szczupak.

Seminarium etnograficzne „Las uojciec nas....”

czyli jak przez zmysły trafić do umysłu słuchacza...

W dniu 16 września 2005 r. odbyło się szkoleniowe seminarium etnograficzne „Las uojciec nas... - wartości kulturowe i walory kulturowe i przyrodnicze naturalnym bogactwem regionu” zorganizowane przez Muzeum Kultury Ludowej, jako pierwsza część działań w trakcie realizacji projektu „Tradycje naszej ziemi – ciągłość i trwanie”, prowadzonego w ramach programu INTER-REG IIIC ADEP.

Celem seminarium było pokazanie wszystkim zainteresowanym bogactwa kulturowego regionu lasowiackiego, jego związku ze środowiskiem przyrodniczym oraz możliwości wykorzystania tych walorów dla promocji regionu i w ofercie turystycznej.

Ideą przewodnią, która skłoniła pracowników Muzeum do podjęcia się pracy nad projektem było przekonanie, że jednym z koniecznych warunków wpierających te zamierzenia powinno być rzetelne rozpoznanie własnych możliwości, zaznajomienie się z historią regionu oraz z wypracowaną przez wieki kulturą materialną i duchową miejscowej społeczności. Świadomość, że jedynie przez edukację można zmienić nastawienie ludzi mieszkających w regionie do własnej tradycji i pokazać im możliwości przetworzenia jej walorów w produkt oferowany turystyce.

Jak pokazała (opisywana w nr 5/05 „Ziemi Kolbuszowskiej”) wizyta studyjna we włoskim regionie Toskania, przy wspólnym działaniu władz lokalnych i przedsiębiorczych ludzi, wspartych rzetelną wiedzą o własnych zasobach kulturalnych i potencjale przyrodniczym, można przekształcić stosunkowo ubogi rolniczy region w zagłębie turystyczne i dzięki temu zdecydowanie poprawić jakość życia jego mieszkańców. Odrzucając natomiast to dziedzictwo można stać się zbiorowością „bez tożsamości”, zamieszkującą obszar, który nikomu z niczym nie będzie się kojarzył, a o ile nawet zostanie dostrzeżony, nigdy nie zatrzyma na sobie życzliwej uwagi i zainteresowania.

Seminarium skierowane było do szerokiego gremium odbiorców od organizacji turystycznych i właścicieli gospodarstw agroturystycznych, przez ludzi nauki zajmujących się turystyką i rekreacją, uczniów i nauczycieli klas agroturystycznych, ludzi biznesu, przedsiębiorców zainteresowanych rozwojem tego działu gospodarki w regionie, po władze samorządu terytorialnego i pracowników wydziałów odpowiedzialnych za promocję w samorządach. Podczas jego trwania wykładowcy wygłosili szereg odczytów, w których ukazywali całe bogactwo regionu lasowiackiego a przede wszystkim możliwości przetworzenia go w produkt wieloaspektowo atrakcyjny dla coraz bardziej obecnie wymagającego turysty.

Dr Krzysztof Ruszel z Muzeum Etnograficznego w Rzeszowie i mgr Jolanta Dragan z Muzeum Kultury Ludowej w Kolbuszowej przedstawili charakterystykę kultury materialnej i społeczno – duchowej mieszkańców regionu, bogato ilustrując swoje prezentacje przeżyciami. Uwzględniono w nich najbardziej malownicze i jednocześnie najatrakcyjniejsze do wykorzystania w promocji regionu elementy tej kultury.

Z kolei cykl prelekcji wygłoszonych przez dr Zbigniewa Bednarza z Akademii Rolniczej w Krakowie i mgr inż. Bartłomieja Peretę pracownika Nadleśnictwa Kolbuszowskiego w przystępny i atrakcyjny sposób przybliżył słuchaczom walory przyrodnicze regionu. Przedstawili oni zrealizowane do tej pory działania w zakresie zagospodarowania turystycznego regionu i możliwości ich wykorzystania we wzbogaceniu oferty turystycznej.

Na zakończenie seminarium Janina Olszowy przekazała słuchaczom bogaty zbiór wiadomości o rzeczy dla każdego turysty równie ważnej jak uczta duchowa (jeśli czasami nie ważniejszej), a mianowicie o bogactwie tradycji kulinarnych regionu.

Mgr inż. Bartłomiej Peretę w swoim wykładzie przybliżył walory przyrodnicze regionu.

Walory kulturowe, oprócz tych smakowitych na stole, przedstawiła kapela „Raniżowianie”.

Niewątpliwą atrakcją dla uczestników seminarium była „ilustracja” ostatniego wykładu, czyli możliwość degustacji potraw i wypieków, realna konfrontacja słów prelegenta z materia, o której opowiadał. Organizatorzy, przy pomocy okolicznych gospodyń wiejskich (z Kolbuszowej Górnej i Mazurów) przygotowali degustację potraw kuchni regionalnej, na którą złożyły się zarówno posiłki obiadowe jak i smakołyki dla łasuchów. Niegdyś obecne w codziennym jadłospisie i dziś, sądząc z zainteresowania i zadowolenia degustujących, mogą być niewątpliwą atrakcją kuchni. Jak zauważyła prelegentka, przez swoją inność i walory smakowe stały się obecnie potrawami jadanymi „od święta”, a przez prostotę wykonania i wartości żywieniowe mogą być interesującym uzupełnieniem menu lokalnych lokali kulinarnych i gospodarstw agroturystycznych.

Organizatorzy starali się, by prezentacja regionu lasowiackiego była w miarę możliwości pełna. Nie sposób wyobrazić sobie takiej prezentacji bez folkloru, który na tych terenach szczególnie można określić mianem tradycyjnego. W związku z tym zespoły śpiewacze: „Górnicy” z Kolbuszowej Górnej, „Mazurzenie” z Mazurów i kapela z Raniżowa przedstawiły interesujący (choć krótki ze względu na ograniczenia czasowe) pokaz lokalnego folkloru słowno – muzycznego.

Podsumowując, organizatorzy spodziewając się zainteresowania, nie spodziewali się aż tak dużego. Jednoznacznie świadczy to o ogromnym zapotrzebowaniu i zainteresowaniu części mieszkańców regionu podjętymi problemami, a jednocześnie o braku kompendium wiedzy o kulturze regionu i wyraźnej tego potrzeby. Jest to dobry prognostyk przed zapowiadanymi przez organizatorów na przyszły rok kolejnymi cyklami wykładów.

Szkoda tylko, że zainteresowanie okazane przez mieszkańców regionu nie udzieliło się lokalnym władzom, bez wsparcia których żadna inicjatywa nie może odnieść pełnego sukcesu. Szkoda, że nie widzą one w mądrym i kompleksowo zaplanowanym rozwoju turystycznym regionu jego „motoru napędowego”, potencjału, który może przyczynić się do wzrostu zamożności społeczności lokalnej. Nadzieję można pokładać w okolicznych gminach i powiatach, których władze wykazały duże zainteresowanie tą problematyką.

Folklor słowno-muzyczny przedstawiły „Mazurzanki”.

Mimo to, jesteśmy przekonani, że pielęgnowanie własnych tradycji, umiejętność pokazania i wykorzystania ich w możliwie atrakcyjny sposób, może przynieść wymierne korzyści w bardzo wielu dziedzinach ważnych dla całego regionu, i że z czasem jego mieszkańcy dostrzegą i wykorzystają tę szansę wzorem innych regionów europejskich.

Wojciech Dragan

Informacja ZGK

W związku ze skargami od mieszkańców Woli Raniżowskiej korzystających z kanalizacji sanitarnej, którzy uskarżają się na przykre zapachy wydobywające się z kanalizacji sanitarnej, informuje się mieszkańców, że zabrania się wprowadzania do urządzeń kanalizacyjnych:

- 1) odpadów stałych, które mogą powodować zmniejszenie przepustowości przewodów kanalizacyjnych, a w szczególności żwiru, piasku, popiołu, szkła, wyłóczonego, drożdży, szczeciny, ścinków skór, tekstyliów, włókien, nawet jeżeli znajdują się one w stanie rozdrobnionym,
- 2) odpadów płynnych niemieszących się z wodą, a w szczególności sztucznych żywic, lakierów, mas bitumicznych, smoł i ich emulsji, mieszanin cementowych,
- 3) substancji palnych i wybuchowych, których punkt zapłonu znajduje się w temperaturze poniżej 85°C, a w szczególności benzyn, nafty, oleju opałowego, karbidu, trójnitrotoluenu,
- 4) substancji żrących i toksycznych, a w szczególności mocnych kwasów i zasad, formaliny, siarczków, cyjanków oraz roztworów amoniaku, siarkowodoru i cyjanowodoru,

- 5) odpadów i ścieków z hodowli zwierząt, a w szczególności gnojówki, gnojowicy, obornika, ścieków z kiszzonek,
- 6) ścieków zawierających chorobotwórcze drobnoustroje pochodzące z:
 - a) obiektów, w których są leczeni chorzy na choroby zakaźne,
 - b) stacji krwiodawstwa,
 - c) zakładów leczniczych dla zwierząt, w których zwierzęta są leczone stacjonarnie na choroby zakaźne, laboratoriów prowadzących badania z materiałem zakaźnym pochodzącym od zwierząt, oraz wprowadzania ścieków z szamb do urządzeń kanalizacyjnych.

Kto nie stosuje się do ww. przepisów podlega karze ograniczenia wolności albo grzywny do 10.000 zł.

ZGK w Raniżowie prosi o sygnały dotyczące niewłaściwego korzystania z kanalizacji sanitarnej pod nr tel. 2285046.

Tadeusz Sondej
Kierownik ZGK w Raniżowie

RANIŻÓW – NASZA MAŁA OJCZYZNA

Pod takim tytułem uczniowie klasy III ze Szkoły Podstawowej w Raniżowie realizują zadania programu autorskiego z edukacji regionalnej. Na przestrzeni trzech lat, w czasie których program ten jest realizowany, zadania ułożone są w ten sposób, aby dzieci poznawały wiadomości od prostych do bardziej trudniejszych i ogólniejszych. W klasie I i II poznali zagadnienia dotyczące rodzinnej miejscowości i gminy. W klasie III poznają dokładnie region z elementami historii, geografii, kultury.

Pierwszą z wielu zaplanowanych lekcji z edukacji regionalnej uczniowie już odbyli w dniu 19.09.2005r. w kolbuszowskim Skansenie. Tematem zajęć było poznanie życia Lasowiaków, grupy etnicznej z której sięgają nasze rodowe korzenie. Zajęcia tego typu są atrakcyjne dla dzieci, zawierają dużo różnych i bogatych informacji. Dzięki bogatym ekspozycjom uczniowie poznali sposób i zwyczaje związane z pieczeniem chleba, obróbką lnu. Z zainteresowaniem obejrzeni domostwa, narzędzia rolnicze, przydomowe ogródki. Podziwiali również piękne stroje Lasowiaków i Rzeszowiaków.

Wypowiedzi uczniów niech odzwierciedlą zdobytą wiedzę w czasie tych zajęć.

Celem naszego wyjazdu była nauka o naszych przodkach: Lasowiakach i Rzeszowiakach, o czasach w jakich żyli i czym się posługiwali. Widzieliśmy tam stare domy, młyny, studnie, karcznię, wozy strażackie i wiele innych rzeczy, których używali dawniej mieszkańcy wsi. Wycieczka była bardzo interesująca, a nasza wiedza jest większa na temat naszych przodków ponieważ widzieliśmy to na własne oczy.

Monika Rzućło

Celem naszego wyjazdu do Skansenu było poznanie życia codziennego naszych przodków a także chęć zobaczenia starych zabytków. Podczas wędrowki cała klasa miała okazję zobaczyć stare domy, wiatraki, warsztat do robienia drewnianych zabawek, karcznię. Podziwialiśmy również piękno przyrody. Ta wycieczka bardzo mi się podobała i na długo zostanie w mojej pamięci.

Anna Cebula

W Skansenie w Kolbuszowej oglądaliśmy zagrody Lasowiaków i Rzeszowiaków. Zaglądaliśmy do wnętrza drewnianych domów, w których dawniej mieszkali wielopokoleniowe rodziny. Oglądaliśmy narzędzia pracy w kuchni i gospodarstwie, stroje ludowe, a także ozdoby wykonane z papieru, bibuły i słomy. Widzieliśmy młyn wodny wiatraki, które meły zboże na mąkę.

Z tej mąki gospodynie wypiekały chleb w piecach. Widzieliśmy też drewniany budynek szkoły, w której dawniej uczyły się dzieci i karcznię gdzie zatrzymywali się podróżni. Wycieczka bardzo mi się podobała ponieważ dowiedziałem się jak dawniej żyli i ubierali się ludzie. Dużo dowiedziałem się o historii naszego regionu. Pamiątką z tej wycieczki będą zdjęcia zrobione w Skansenie.

Piotr Surdej

Wycieczka do Skansenu pomogła nam poznać dawną polską wieś i życie jej mieszkańców. Pani przewodnik opowiedziała nam o tym, w jaki sposób piekło się chleb i tkano lniane płótno. Widzieliśmy również dawne stroje lasowiackie. Wszystkie zwiedzane obiekty bardzo mi się podobały. Największe wrażenie wywarły na mnie ogromne wiatraki i koło młyńskie.

Magdalena Tylutki

W miejscu naszej wycieczki spotkaliśmy panią przewodnik, która oprowadziła nas po muzeum i ciekawie opowiadała o obiektach w nim się znajdujących. Mogliśmy dowiedzieć się jak stare są domy i budynki gospodarcze, sprzęty, meble oraz skąd zostały przewiezione. Zostaliśmy poinformowani do czego służyły takie urządzenia jak: krosna, kołowrotek, pociach. Poznaliśmy również historię naszego regionu, grupy etnicznej zamieszkującej tereny dawnej Puszczy Sandomierskiej oraz ich stroje. Wróciliśmy do Raniżowa bogatsi o zdobytą wiedzę i kupione pamiątki.

Nikola Fitał

Szczególne podziękowanie składam na ręce Pana Jana Niemczyka Wójta Gminy za umożliwienie wyjazdu gimbusem.

Władysław Stój

UWAGA !!! PTASIA GRYPA

WYTYCZNE DLA ROLNIKÓW UTRZYMUJĄCYCH DRÓB

Główny Lekarz Weterynarii, biorąc pod uwagę konieczność wprowadzenia działań zapobiegawczych mających na celu ochronę zdrowia ludzi i zwierząt związaną z zagrożeniem wysoce zjadliwą gripą ptaków oraz ograniczenie bardzo dużych strat ekonomicznych spowodowanych ewentualnym wybuchem choroby, przedstawia zalecenia umożliwiające skuteczne zabezpieczenie gospodarstw oraz zmniejszenie ryzyka szerzenia się choroby. Głównym źródłem zagrożenia dla zdrowia ludzi i zwierząt (drobiu) są ptaki wolno żyjące, będące bezobjawowymi nosicielami ptasiej grypy.

Objawy kliniczne ptasiej grypy u drobiu są mało charakterystyczne i zróżnicowane w zależności od zjadliwości szczepu wirusa wywołującego chorobę, gatunku i wieku ptaków, zakażeń towarzyszących oraz warunków środowiskowych.

Główne objawy kliniczne wysoce zjadliwej grypy ptaków (HPAI) u drobiu to:

- depresja,
- gwałtowny spadek/ utrata produkcji jaj, miękkie skorupy jaj,
- objawy nerwowe,
- zasinienie i obrzęk grzebienia i dzwonek,
- silne łzawienie, obrzęk zatok podoczołowych, kichanie,
- duszność,
- biegunka.

Padnięcia mogą być nagłe, bez widocznych objawów. Śmiertelność może dochodzić do 100 %. Przy zakażeniu wirusem grypy o niskiej zjadliwości mogą wystąpić objawy ze strony układu oddechowego (z reguły łagodne), depresja, biegunka, zmniejszona produkcja jaj u niosek. Zakażone ptaki wydają duże ilości wirusa z kałem, w wydzielinie z oczu i dróg oddechowych. Najbardziej prawdopodobnym źródłem zakażenia drobiu domowego jest bezpośredni lub pośredni kontakt (woda do picia) z migrującymi ptakami dzikimi, zwykle ptactwem wodnym. Rozprzestrzenienie wirusa może następować również poprzez zanieczyszczoną paszę, sprzęt, środki transportu. Bardzo ważną rolę w rozprzestrzenianiu się wirusa grypy odgrywa człowiek. Rozprzestrzenianie z wiatrem zainfekowanych cząstek i krolepek nie ma większego znaczenia.

Główne zalecenia Inspekcji Weterynaryjnej:

- izolacja drobiu od czynników zewnętrznych – przetrzymywanie ptaków w zamknięciu,
 - ograniczenie kontaktu drobiu z dzikim ptactwem,
 - szczelne przykrycie pojemników z karmą i wodą do picia lub przetrzymywanie ich wewnątrz budynków w celu ograniczenia dostępu do nich dzikich ptaków, a także unikanie pojenia ptaków i czyszczenia pomieszczeń wodą pochodzącą spoza gospodarstwa (głównie ze zbiorników wodnych i rzek) oraz
- 1) dla uniknięcia „przyciągania” dzikiego ptactwa – nie poić i nie karmić drobiu na zewnątrz pomieszczeń,
- 2) uniemożliwienie przemieszczania się osób oraz zwierząt pomiędzy obiektami, w których przechowywana jest karma dla zwierząt, a obiektami, w których bytuje drób,
- ograniczenie liczby osób obsługujących fermę do koniecznego minimum wraz ze sprawdzeniem, czy osoby te nie utrzymują drobiu we własnych zagrodach,

- rozłożenie przed wejściem do budynków fermy drobiu mat nasączonego środkiem dezynfekcyjnym,
- założenie słuz dezynfekcyjnych w wejściach do budynków fermy drobiu,
- zakaz wjazdu pojazdów na teren fermy poza działaniami koniecznymi, np. dowóz paszy, odbiór drobiu do rzeźni lub przez zakład utylizacyjny,
- obowiązkowa dezynfekcja pojazdów wjeżdżających,
- rozłożenia mat dezynfekcyjnych przed wjazdem i wejściem na teren fermy,
- konieczność używania odzieży ochronnej przez wszystkie osoby znajdujące się na fermie po wcześniejszym pozostawieniu odzieży własnej w szatni,
- konieczność przeprowadzenia dokładnego mycia i dezynfekcji rąk przed wejściem do obiektów, w których utrzymuje się drób,
- osoby bezpośrednio stykające się z drobiem na fermach nie powinny mieć kontaktu z innym ptactwem, np. gołębiami,
- wskazane jest zaopatrzenie pracowników branży drobiarskiej i lekarzy weterynarii w leki przeciwwirusowe oraz przeprowadzanie szczepień u ludzi.

Nieprzestrzeganie wymienionych wyżej zaleceń może powodować wzrost zagrożenia ptasią gripą, a co za tym idzie, większe straty ekonomiczne powodowane szerzeniem się choroby wśród ptaków, tj.:

- zamknięcie granic państw dla towarów z Polski, co spowoduje spadek eksportu handlu drobiem i produktami pochodzącymi od drobiu,
- utrata miejsc pracy,
- co najmniej trzymiesięczne wyłączenie obiektów gospodarskich z produkcji drobiu od wygaszenia ostatniego ogniska choroby,
- trudności w odbudowie pogłowia drobiu po wybicu stad reprodukcyjnych,
- straty ekonomiczne związane z ograniczeniami w ruchu i przemieszczaniu się ludzi i zwierząt,
- bankructwa producentów drobiu, właścicieli ubojni i przetwórci drobiu.

Wirus grypy ptaków może zachowywać aktywność w środowisku kurnika przez 5 tygodni. W kale przeżywa przez co najmniej 35 dni w temperaturze 4°C, a w kurzu kurnika przez dwa tygodnie po usunięciu ptaków. W wodzie (stawy, jeziora) zachowuje zakaźność do 4 dni przy temperaturze 22°C i ponad 30 dni przy temperaturze 0°C.

Wirus wykrywano w tuszkach padłych ptaków dzikich po 23 dniach w temp. 40°C. W tuszkach drobiu przechowywanych w temperaturze pokojowej wirusy grypy przeżywały tylko kilka dni, natomiast w temperaturze lodówki – do 23 dni. Wirus może utrzymywać się w drobiowych produktach mięsnych. Niszczy go obróbka termiczna. Lipidowa otoczka powoduje, iż wirusy grypy są wrażliwe na powszechnie stosowane środki dezynfekcyjne, wyłączając deterenty.

Główny Lekarz Weterynarii zapewnia, iż nie istnieje żadne zagrożenie zakażenia się konsumentów ptasią gripą poprzez spożywanie mięsa drobiowego i jego przetworów.

Wszystkie gatunki drobiu przed wysyłką do ubojni mają być obowiązkowo badane przez lekarza weterynarii wystawiającego świadectwo zdrowia, a następnie podlegają badaniu przed i poubojowemu w ubojniach drobiu.

(-)

PROGRAMY ROLNOŚRODOWISKOWE SZANSĄ DLA ROLNICTWA PODKARPACIA

Rok 2004 był pierwszym rokiem realizacji w Polsce programów rolnośrodowiskowych w ramach programu PROW na lata 2004 – 2006, a zarazem kolejnym okresem szybkiego wzrostu ilości gospodarstw ekologicznych.

Rola programów będzie systematycznie rosła z wielu powodów, głównie dlatego, że podejmują one ważne zagadnienia związane z ochroną przyrody w gospodarstwach rolników. Jest to nowe i odmienne od dotychczasowych praktyk podejście do spraw ochrony środowiska. Coraz istotniejsze pozostają także motywacje ekonomiczne. Na razie przychody naszych gospodarstw w przeciwieństwie do kosztów produkcji maleją. Zapoczątkowany w ubiegłym roku system dopłat bezpośrednich nie powstrzymał tych niekorzystnych tendencji, dlatego dla wielu rolników, środki finansowe pozyskane w ramach programów rolnośrodowiskowych będą znaczącym składnikiem budżetu gospodarstwa.

Ważne terminy dla rolników biorących udział w programach rolnośrodowiskowych:

Przez cały rok	Zgłoszenie do wybranej jednostki certyfikującej z „wnioskiem o certyfikację” oraz wypełnienie formularza „opis jednostki i roczny plan produkcji roślinnej i zwierzęcej” Dokonanie „zgłoszenia działalności w rolnictwie ekologicznym” do Wojewódzkiego Inspektoratu Jakości Handlowej Artykułów Rolno – Spożywczych,
1 marzec 2005	Rozpoczęcie realizacji planu rolnośrodowiskowego dla składających wnioski do 15 stycznia 2005 i do 15 czerwca 2005
Od 1 marca do 30 kwietnia	Termin składania wniosku o płatność rolnośrodowiskową za drugi rok uczestnictwa w programie, wypłata nastąpi w terminie 12 miesięcy od poprzedniej płatności, wniosek wypełnia się w oparciu o plan rolnośrodowiskowy opracowany przy współpracy doradcy rolnośrodowiskowego,
Do 15 czerwca 2005 roku	Termin składania wniosków o przystąpienie po raz pierwszy do programów rolnośrodowiskowych w 2005 roku, rozpoczęcie realizacji planu rolnośrodowiskowego od 1 marca 2005,

Od 31 sierpnia do 31 grudnia 2005 roku i kolejnych lat

- termin składania wniosków o przystąpienie po raz pierwszy do programów rolnośrodowiskowych, rozpoczęcie realizacji planu rolnośrodowiskowego od 1 marca roku następnego. Wpłata nastąpi w terminie 12 miesięcy od rozpoczęcia realizacji programu rolnośrodowiskowego.

W ramach Krajowego Programu Rolnośrodowiskowego przewidziano realizację następujących pakietów:

- „rolnictwo zrównoważone” (kod: SO1) – polega na ograniczeniu nawożenia, zbilansowaniu gospodarki nawozami i przestrzeganiu odpowiedniego następstwa roślin;

- „rolnictwo ekologiczne” (kod SO2) – polega na stosowaniu metod rolnictwa ekologicznego w rozumieniu Rozporządzenia Rady (WE) 2092/91 i 1804/99 oraz Ustawy o rolnictwie ekologicznym z dnia 20 kwietnia 2004 r.;
- „utrzymanie łąk ekstensywnych” (kod: PO1) – wiąże się z przywróceniem lub kontynuacją wykaszania traw, w terminie od dnia 1 lipca (na łąkach trzęślicowych od 15 sierpnia), na łąkach o wysokich walorach przyrodniczych, zagrożonych degradacją;
- „utrzymanie pastwisk ekstensywnych” (kod: PO2) – zakłada przywrócenie lub zachowanie ekstensywnych wypasów na półnaturalnych pastwiskach w sposób gwarantujący utrzymanie walorów florystycznych i miejsc przebywania gatunków zagrożonych wyginieciem;
- „ochrona gleb i wód” (kod: KO1) – polega na stosowaniu międzyplonów w celu zwiększenia udziału gleb z okrywą roślinną w okresie jesienno – zimowym;
- „strefy buforowe” (kod KO2) – polega na tworzeniu nowych 2 lub 5 metrowych pasów zadarnionych na granicy gruntów rolnych z wodami powierzchniowymi, lub terenami intensywnie użytkowanymi rolniczo, w celu ograniczenia negatywnego oddziaływania rolnictwa i ochrony siedlisk wrażliwych;
- „ochrona lokalnych ras zwierząt gospodarskich” (kod GO1) – polega na utrzymywaniu hodowli ras bydła, koni i owiec zagrożonych wyginieciem.

Pakiety, które można realizować w całym kraju:

- „rolnictwo ekologiczne”,
- „strefy buforowe”,
- „ochrona gleb i wód”,
- „ochrona lokalnych ras zwierząt gospodarskich”.

Pakiety, które realizować można wyłącznie w gminach zaliczonych do stref priorytetowych: (w gminie Raniżów nie mogą być realizowane)

- „rolnictwo zrównoważone”,
- „utrzymanie pastwisk ekstensywnych”,
- „utrzymanie łąk ekstensywnych”.

Warunki udziału w programach rolnośrodowiskowych:

- minimalna powierzchnia gospodarstwa 1 hektar użytków rolnych,
- jeżeli do programu chcemy włączyć grunty dzierżawione, to okres umowy musi obejmować cały okres wdrażania planu rolnośrodowiskowego, a właściciel musi wyrazić zgodę na przystąpienie do programu,
- kopia części mapy ewidencyjnej w skali 1: 5000. Mapa musi obejmować uprawy, siedlisko, nieużytki, lasy, jak również grunty dzierżawione,
- wypis z rejestru gruntów i budynków odzwierciedlający aktualny stan użytkowania, zgodny z wnioskiem o płatności obszarowe także dla gruntów dzierżawionych,
- umowa dzierżawy gruntów zawarta na okres co najmniej 5 lat. Należy ją uwierzytelnić przynajmniej przez Urząd Gminy,
- certyfikat zgodności gospodarstwa ekologicznego lub zaświadczenie, że gospodarstwo jest w okresie przestawiania na metody ekologiczne lub zaświadczenie o objęciu gospodarstwa planem kontroli, wydane przez jednostkę certyfikującą (pakiet rolnictwo ekologiczne),

- zaświadczenie, że stado zwierząt ras lokalnych jest objęte programem ochrony zasobów genetycznych (pakiet zachowanie lokalnych ras zwierząt gospodarskich) wydane przez Instytut Zootechniki. Wydanie zaświadczenia jest poprzedzone zawarciem umowy o objęciu stada programem ochrony zasobów genetycznych pomiędzy rolnikiem a:

1. w przypadku krów – Instytutem Zootechniki,
2. w przypadku koni – Polskim Związkiem Hodowców Koni,
3. w przypadku owiec – Polskim Związkiem Owczarskim.

Warunkiem otrzymania zaświadczenia jest posiadanie stada zwierząt wpisanych do ksiąg hodowlanych i objętego oceną wartości użytkowej. Minimalna liczba samic w stadzie to 4 krowy lub 3 klacze lub 5 matek owcy olkuskiej lub 10 matek owiec pozostałych ras lokalnych.

- zaświadczenie wojewódzkiego konserwatora przyrody lub dyrektora parku narodowego o zgodności planu działalności rolnośrodowiskowej z planem ochrony dotyczącym danego obszaru (pakiet utrzymanie łąk ekstensywnych lub utrzymanie łąk ekstensywnych realizowany na terenie objętym ochroną prawną) a w przypadku braku planu ochrony opinię o zgodności planu rolnośrodowiskowego z celami ochrony obszaru chronionego.

- wyniki badania gleby (każdej działki) na zawartość podstawowych składników nawozowych wydanych przez Stację Chemiczną – Rolniczą (pakiet rolnictwo zrównoważone).

Warunkiem korzystania z dopłat rolnośrodowiskowych jest opracowanie 5 – letniego planu rolnośrodowiskowego przy udziale doradcy oraz stosowanie zasad Zwykłej Dobrej Praktyki Rolniczej na terenie całego gospodarstwa w czasie trwania programu.

Zadania realizowane w programach rolnośrodowiskowych

Zadania realizowane w programach rolnośrodowiskowych określa Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 20 lipca 2004 w sprawie szczegółowych warunków i trybu udzielania pomocy finansowej na wsparcie przedsięwzięć rolnośrodowiskowych i poprawy dobrostanu zwierząt objętej planem rozwoju obszarów wiejskich (Dz.U. nr 174, poz. 1809) z późniejszymi zmianami.

Zadania realizowane w ramach pakietu – ochrona gleb i wód:

- 1) wariant KO1a – na gruntach ornych:
 - a) niestosowanie ścieków i osadów ściekowych,
 - b) w okresie zimy co najmniej 33% gruntów ornych jest pokrytych roślinnością,
 - c) wsianie mieszanek traw wiosną w rosnące rośliny ozime lub razem z siewem roślin jarych,
 - d) uprzętnienie słomy z pola po żniwach,
 - e) w uzasadnionych przypadkach dopuszcza się stosowanie obornika,
 - f) niestosowanie pestycydów i herbicydów, z wyjątkiem selektywnego i miejscowego niszczenia uciążliwych chwastów z zastosowaniem odpowiedniego sprzętu (np. mazaczy herbicydowych), po uzgodnieniu z doradcą,
 - g) wypas przy obsadzie do 0,4 DJP/ha,
 - h) zabiegi agrotechniczne można wznowić w terminie od dnia 1 marca; wsiewki poplonowe muszą być przyorane z wyjątkiem uprawy gleby w systemie bezorkowym,
 - i) wsiewki poplonowe należy stosować w zmianowaniu na różnych działkach rolnych w ciągu 5 lat;
- 2) wariant KO1b i KO1c – na gruntach ornych:
 - a) niestosowanie ścieków i osadów ściekowych, nawozów mineralnych, organicznych i wapniowych, z wyjątkiem obornika – w uzasadnionych przypadkach;
 - b) w okresie zimy co najmniej 33% gruntów ornych jest pokrytych roślinnością;
 - c) w zależności od uprawianych gatunków roślin w plonie głównym, obsiew pola w terminie do 30 września:

- bobikiem, kapustą pastewną, rzepą ścierniskową, łąbinem żółtym i wąskolistnym, peluszką, słonecznikiem, wyką siewną, rzepakiem jarym i ozimym, rzodkwią oleistą, gorczycą, seradellą lub facelią – w wariantcie KO1c,
- mieszańką wyki z żytem, żytem lub życią wielokwiatową – w wariantcie KO1b,

- d) zabiegi agrotechniczne można wznowić w terminie od dnia 1 marca; międzyplony muszą być przyorane z wyjątkiem uprawy w systemie bezorkowym,

- e) międzyplony należy stosować w zmianowaniu na różnych działkach rolnych w ciągu 5 lat.

Zadania realizowane w ramach pakietu – tworzenie stref buforowych (warianty KO2aO1 lub KO2aO2 – na gruntach rolnych o współczynniku bonitacji gleb do 0,85 lub klasie gleb od IVb do VIz albo wariant KO2bO1 lub KO2bO2 – na gruntach rolnych o współczynniku bonitacji gleb powyżej 0,85 lub klasie gleb od I do IVa):

- 1) utrzymanie istniejących pasów buforowych wzdłuż rowów melioracyjnych i cieków wodnych;
- 2) niestosowanie ścieków i osadów ściekowych, nawozów, pestycydów i herbicydów;
- 3) zakładanie strefy buforowej o szerokości 2 metrów lub 5 metrów, oddzielającej pole od krawędzi skarpy rowu lub cieku wodnego albo między rozdzielającej pole, przez obsianie mieszańką traw z dodatkiem roślin zielonych;
- 4) wykaszanie:
 - a) 2 razy w roku – do czasu wytworzenia darni na całej powierzchni,
 - b) raz w roku – w terminie od dnia 15 lipca po wytworzeniu darni;
 - 5) w przypadku gdy strefa buforowa sąsiaduje z pastwiskiem, na którym jest prowadzony wypas zwierząt, należy ją zabezpieczyć przed niszczeniem.

Zadania realizowane w ramach pakietu – ochrona lokalnych ras zwierząt gospodarskich (warianty GO1a, GO1b, GO1c):

- 1) realizowanie programu ochrony zasobów genetycznych zwierząt danej rasy;
- 2) zwierzęta ras lokalnych mogą stanowić uzupełnienie stad innych ras lub mogą tworzyć osobne stada;
- 3) minimalna liczba zwierząt tej samej rasy, wpisanych do księgi zwierząt hodowlanych, stanowiących stado, wynosi:
 - a) 4 krowy lub
 - b) 3 klacze, lub
 - c) 5 matek owiec rasy olkuskiej, lub
 - d) 10 matek owiec pozostałych ras.

Zadania realizowane w ramach pakietu – rolnictwo ekologiczne:

- 1) prowadzenie produkcji rolnej zgodnie z zasadami określonymi w przepisach o rolnictwie ekologicznym,
- 2) zachowanie na terenie gospodarstwa powierzchni trwałych użytków zielonych i wszystkich elementów krajobrazu tworzących ostoje dzikiej przyrody (naturalne zbiorniki wodne, śródpolne i śródleśne oczka wodne, bagna, kępy drzew i krzewów, miedze, torfowiska, źródlika, itp.); w uzasadnionych przypadkach zmniejszenie powierzchni ostoji jest dopuszczalne przy zachowaniu co najmniej 3% ich powierzchni w gospodarstwie rolnym.

Dopłaty w programach rolnośrodowiskowych.

Rolnictwo ekologiczne (za ha)

Uprawy rolnicze (bez certyfikatu)	680 PLN
Uprawy rolnicze (z certyfikatem)	600 PLN
Trwałe użytki zielone (bez certyfikatu).	330 PLN
Trwałe użytki zielone (z certyfikatem)	260 PLN
Uprawy warzywnicze (bez certyfikatu)	980 PLN
Uprawy warzywnicze (z certyfikatem)	940 PLN

cd. ze str. 17

Uprawy specjalne – sadownicze i jagodowe (bez certyfikatu)	1800 PLN
Uprawy specjalne – sadownicze i jagodowe (z certyfikatem)	1540 PLN

Ochrona gleb i wód (za ha)

Wsiewki poplonowe	330 PLN
Międyzplon ozimy	570 PLN
Międyzplon ścierniskowy	520 PLN

Strefy buforowe (dopłata za 100 mb)

2 – metrowe strefy buforowe i miedze śródpolne na glebach słabych	18 PLN
5 – metrowe strefy buforowe i miedze śródpolne na glebach słabych	46 PLN
2 – metrowe strefy buforowe i miedze śródpolne na glebach dobrych	26 PLN
5 – metrowe strefy buforowe i miedze śródpolne na glebach dobrych	64 PLN

Zachowanie lokalnych ras zwierząt gospodarskich (dotacja do sztuki)

Bydło (polskie czerwone, białogrzbięte)	1080 PLN
Konie (huculskie, śląskie, małopolskie, koniki polskie)	1300 PLN
Owce (wrzosówka, świniarka, olkuska, uhruska, wielkopolska, żelaźnieńska, korideil, kamieniecka, pomorska, merynos barwny, górska odmiana barwnej)	310 PLN

Rolnictwo ekologiczne (pakiet SO2)

Aby uzyskać certyfikat rolnictwa ekologicznego, należy:

- zgłosić gospodarstwo rolnicze (jednostkę produkcyjną) do systemu rolnictwa ekologicznego.
- złożyć wniosek o certyfikację ekologicznego gospodarstwa rolniczego wraz z załącznikami: opis jednostki produkcyjnej, ksero z wypisu z ewidencji gruntów i budynków, ksero mapy ewidencyjnej oraz ksero umowy dzierżawy, jeżeli dotyczy.
- wypełnić formularz FZ – 01/04 „Zgłoszenie działalności w rolnictwie ekologicznym”, a następnie odesłać po jednym egzemplarzu na adres wybranej Jednostki Certyfikującej oraz Inspekcji Jakości Handlowej Artykułów Rolno – Spożywczych (kopia formularza powinna pozostać w jednostce produkcyjnej).
- formularz Wniosku, Opis jednostki produkcyjnej oraz Zgłoszenie działalności w rolnictwie ekologicznym są do pobrania w Jednostce Certyfikującej, Ośrodkach Doradztwa Rolniczego, jak również na stronie internetowej wybranej Jednostki Certyfikującej.
- na podstawie kompletu dokumentów złożonych w Jednostce Certyfikującej i po dokonaniu opłaty na poczet przeprowadzenia kontroli odbywa się rejestracja gospodarstwa w systemie rolnictwa ekologicznego i wystawienie zaświadczenia niezbędnego do wykonania Planu Rolno – Środowiskowego.
- poddać gospodarstwo kontroli przez inspektora Jednostki Certyfikującej. Kontrola odbywa się przynajmniej raz w roku i ma charakter pełnej kontroli fizycznej jednostek produkcyjnych, przetwórczych lub innych obiektów.
- Certyfikat jest ważny 1 rok. Aby zapewnić jego ciągłość, rolnik powinien na 3 miesiące przed upływem terminu ważności wnieść opłatę na rzecz kolejnej kontroli rocznej swojego gospodarstwa.
- Certyfikat upoważnia do oznaczania swoich produktów nazwą „Produkt rolnictwa ekologicznego” uznawany we wszystkich krajach Unii Europejskiej.

Uzyskanie dopłat do gospodarstwa ekologicznego:

- złożyć wniosek w powiatowym biurze Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa i podpisać umowę na okres 5 lat,
- wnioski w 2005 roku można składać do dnia 15 czerwca (rozpoczęcie realizacji planu od 1 marca 2005 roku) i od 1 sierpnia do 31 grudnia (rozpoczęcie realizacji planu od 1 marca 2006 roku). W kolejnych latach chcąc wystąpić o pierwszą dopłatę wnioski składamy wyłącznie od 1 sierpnia do 31 grudnia,
- przygotować wraz z doradcą rolnośrodowiskowym z ODR, plan rolnośrodowiskowy obejmujący 5 lat udziału w programie,
- przez okres trwania umowy gospodarować zgodnie z planem rolnośrodowiskowym, prowadzić dokumentację i przestrzegać zasad kodeksu Zwykłej Dobrej Praktyki Rolniczej. W planie zawiera się między innymi zobowiązanie rolnika do modernizacji lub budowy urządzeń do przechowywania ścieków, gnojówki, gnojowicy czy obornika (najpóźniej do 25 października 2008 roku).
- wniosek o przyznanie płatności należy składać co roku, natomiast plan rolnośrodowiskowy wykonuje się raz na 5 lat (plan należy przechowywać w gospodarstwie do wglądu przez okres 5 lat od zakończenia umowy).

Obowiązki rolnika posiadającego certyfikat gospodarstwa ekologicznego:

- poddanie gospodarstwa corocznej kontroli przez jednostkę certyfikującą,
- gospodarowanie zgodnie z zasadami rolnictwa ekologicznego (Rozporządzenie Rady 2092/91/EWG dostępne na stronie www.minrol.gov.pl).

Zyski wynikające z założenia gospodarstwa ekologicznego:

- uzyskanie znaku towarowego „produkt rolnictwa ekologicznego” uznawanego w Unii Europejskiej,
- prawo do sprzedaży produktów rolnictwa ekologicznego po wyższych cenach ze względu na ich jakość,
- dodatkowe dopłaty do użytków rolnych.

Upoważnione Jednostki Certyfikujące w Rolnictwie Ekologicznym:**Polskie Centrum Badań i Certyfikacji**

Biuro ds. Badań i Certyfikacji Oddział w Pile, 64 – 920 Piła, ul. Śniadeckich 5

Jednostka Certyfikacji Produkcji Ekologicznej PNG Sp. z o.o.

w Zajączkowie, 26 – 065 Piekoszów
www.png.ecofarm.pl; png@ecofarm.pl

BIOEKSPERT Sp. z o.o.

00 – 621 Warszawa, Boya – Żeleńskiego 6, lok. 34
www.bioekspert.waw.pl; bioekspert@plo.pl

AGRO BIO TEST Sp. z o.o.

02 – 787 Warszawa, Nowoursynowska 166
www.agrobiotest.pl; e-mail: agro.bio.test@agrobiotest.pl
tel. (075) 642–26–16

COBICO Sp. z o.o.

31 – 203 Kraków, ul. Leksarska 1
www.cobico.pl; e-mail: cobico@cobico.pl
tel. (012) 632–35–71

EKOGRWARANCJA PTRE Sp. z o.o.

20 – 834 Lublin, ul. Irysowa 12/2
www.ekogwarancja.pl; e-mail: biuro@ekogwarancja.pl
tel. (081) 742–68–64

Manewry strażackie

W dniu 16 października 2005 roku w Woli Raniżowskiej odbyły się doroczne ćwiczenia zgrzywające dla jednostek Ochotniczych Straży Pożarnych z terenu gminy Raniżów. O godz. 13.00 na placu przed kościołem odbyła się zbiórka wszystkich załóg, w tym również jednostki z PSP Kolbuszowa. Dowódcą zgrupowania był komendant gminny st. ogn. Ryszard Kawalec, a ćwiczeniami kierował mł. kpt. Adam Haptaś. Obserwatorami z ramienia Komendanta Powiatowego byli: kpt. Marek Babula, kpt. Marcin Wiczerzak, mł. kpt. Wiesław Rymanowski. Załogi otrzymały zadanie ugaszenia pożaru powstałego w lesie w sąsiedztwie ośrodka wypoczynkowego „Pod Żółtym Szczupakiem” oraz ochrony domków kempingowych.

W ćwiczeniach wraz z załogami z OSP Raniżów wzięli udział strażacy ochotnicy z Granč-Petrovców ze Słowacji. W bezpośrednie gaszenie pożaru skierowano 4 wozy bojowe, pozostałe miały za zadanie dostarczenie wody z zalewu poprzez zbiorniki pośrednie. Stąd dalej przy pomocy pomp transportowano wodę do samochodów biorących bezpośrednio udział w gaszeniu. Strażacy ze Słowacji mieli okazję zapoznać się z procedurami, komendami wydawanymi podczas akcji, sprzętem technicznym będącym na wyposażeniu naszych jednostek. A przede wszystkim następowała wzajemna integracja polsko-słowacka.

Po zakończonej akcji wszyscy spotkali się przy gorącym posiłku w remizie OSP w Woli Raniżowskiej, który przygotowali miejscowi strażacy. Nastąpiło tam też podsumowanie ćwiczeń zgrzywających. Delegacja z Granč-Petrovców wręczyła upominki, za co również na pamiątkę pobytu na ziemi raniżowskiej wójt Jan Niemczyk przekazał statuetkę i dyplom dla słowackich strażaków. Na ćwiczenia przybyli również: prezes ZP ZOSP RP Stanisław Kosiorowski, poseł na Sejm RP Zbigniew Chmielowiec, przewodniczący Rady Gminy Marian Indyk.

Pobyt Słowaków odbywał się w ramach rewizyty, bowiem w dniach 18-19 czerwca 2005 roku w Granč-Petrovcach w tamtejszych powiatowych zawodach sportowo-pożarniczych uczestniczyła drużyna z OSP Raniżów („Wieści Raniżowskie nr 100”). Toteż w dniu 15 października w godzinach południowych do Raniżowa przyjechały dwie drużyny strażaków: męska i żeńska z Granč-

Wójt Jan Niemczyk wita wszystkich gości, szczególnie strażaków ze Słowacji.

Posel Zbigniew Chmielowiec ogląda pomieszczenie gminnego centrum zarządzania kryzysowego.

-Petrovców. Po obiedzie udali się na zwiedzanie Kolbuszowej, ze szczególnym uwzględnieniem Komendy Powiatowej PSP i jednostki ratowniczo-gaśniczej. Tam mieli okazję zapoznać się z rejonem działania, strukturą organizacyjną i sprzętem będącym w dyspozycji strażaków.

W godzinach wieczornych 15 października w remizie OSP w Raniżowie miało miejsce spotkanie integracyjne, na które zostali zaproszeni oczywiście goście ze Słowacji, jak również władze gminy Raniżów. Przybył również poseł na Sejm RP Zbigniew Chmielowiec. „Jest to pierwsza „zagraniczna” podróż nowego posła” - zauważył obecny również na spotkaniu komendant powiatowy PSP mł. bryg. Józef Halat. Miał oczywiście na myśli oficjalny wyjazd posła poza granice gminy Kolbuszowa. Spotkanie to było okazją do zwiedzenia odremontowanej remizy, jak również do zapoznania się z gminnym centrum zarządzania kryzysowego. Wzajemną imprezę integracyjną uświetniła swym występem kapela ludowa „Raniżowanie”.

Dowódcy poszczególnych sekcji odbierają polecenia od kierownika ćwiczeń.

Stanisław Samojedny

Pamiątkowe zdjęcie przed ćwiczeniami. Stoją od lewej: Vladimír Rokyta, wójt Jan Niemczyk, st. ogn. Ryszard Kawalec, kpt. Marek Babula, Darina Kaľavská, Matej Pitoňák, Daniel Forgáč, Martin Mačák. Poniżej od lewej: Anton Mačák, Slavomír Mačák, Matúš Mihalák, Tomáš Mačák.

Dowódcy sekcji występują na odprawę.

“Wieści Ranizowskie” - pismo społeczno-kulturalne. Miesięcznik. Wydawca: Gminny Ośrodek Kultury, Sportu i Rekreacji w Ranizowie, tel. (017) 22 85 703, e-mail: goksir@poczta.onet.pl Redaguje Zespół. Teksty podpisane odzwierciedlają poglądy autorów. Przedruk dozwolony za zgodą Redakcji lub autora. Adres internetowy: www.ranizow.pl
www.abakus.kolbuszowa.pl/html/prasa.html Oddano do druku 19.10.2005 r. Nakład: 330 szt.